

Αν $\cos a\pi = \frac{1}{3}$ να αποδειχτεί ότι ο αριθμός a είναι άρρητος.

απόδειξη

Έστω $a = \frac{\nu}{\mu}$ όπου ν, μ ακέραιοι με $(\nu, \mu) = 1$.

Δεδομένου ότι $\cos(-a\pi) = \cos(a\pi)$ μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι αριθμοί ν, μ είναι φυσικοί.

Θέτουμε $z = \cos \frac{\nu\pi}{\mu} + i \sin \frac{\nu\pi}{\mu}$. Τότε $z^\mu = -1$ ή $z^\mu = 1$. Αφού $\cos \frac{\nu\pi}{\mu} = \frac{1}{3}$ θα έχουμε $\sin \frac{\nu\pi}{\mu} = \pm \frac{\sqrt{8}}{3}$ δηλαδή $z = \frac{1}{3} \pm \frac{\sqrt{8}}{3}$.

Αν $z = \frac{1}{3} + \frac{\sqrt{8}}{3}$ τότε $z^\mu = \left(\frac{1}{3} + \frac{\sqrt{8}}{3}\right)^\mu = \sum_{\kappa=0}^{\mu} \binom{\mu}{\kappa} \left(\frac{1}{3}\right)^{\mu-\kappa} \left(\frac{\sqrt{8}}{3}\right)^\kappa$. Τότε

$\operatorname{Re}(z^\mu) = \frac{1}{3^\mu} - \binom{\mu}{2} \frac{1}{3^\mu} 8 + \frac{1}{3^\mu} 8^2 \binom{\mu}{4} + \dots + (-1)^\kappa \frac{1}{3^\mu} \binom{\mu}{2\kappa} 8^\kappa$ όπου $2\kappa = \mu$ ή $2\kappa = 2\mu - 1$. Θα είναι επομένως

$$\begin{aligned} \frac{1}{3^\mu} \left(1 - \binom{\mu}{2} 8 + \binom{\mu}{4} 8^2 - \binom{\mu}{6} 8^3 + \dots + (-1)^\kappa \binom{\mu}{2\kappa} 8^\kappa \right) &= \pm 1 \text{ ή} \\ \left(1 - \binom{\mu}{2} 8 + \binom{\mu}{4} 8^2 - \binom{\mu}{6} 8^3 + \dots + (-1)^\kappa \binom{\mu}{2\kappa} 8^\kappa \right) &= \pm 3^\mu \Leftrightarrow \\ \left(1 - \binom{\mu}{2} 8 + \binom{\mu}{4} 8^2 - \binom{\mu}{6} 8^3 + \dots + (-1)^\kappa \binom{\mu}{2\kappa} 8^\kappa \right) &= \\ \pm \left(1 + \binom{\mu}{1} 2 + \binom{\mu}{2} 2^2 + \binom{\mu}{3} 2^3 + \dots + \binom{\mu}{\mu} 2^\mu \right) & (*) \end{aligned}$$

Αν ν άρτιος η παραπάνω ισότητα ισχύει με το θετικό πρόσημο και προκύπτει ότι $8/\binom{\mu}{1} 2 + \binom{\mu}{2} 4 \Leftrightarrow 8/2\mu + 4 \frac{\mu(\mu-1)}{2} = 2\mu + 2\mu^2 - 2\mu = 2\mu^2$. Άρα $2\mu^2 = 8\lambda \Leftrightarrow \mu^2 = 4\lambda \Rightarrow 2/\mu$ άτοπο αφού $(\nu, \mu) = 1$.

Αν ο ν είναι περιττός η ισότητα (*) ισχύει με το αρνητικό πρόσημο κι έτσι προκύπτει ότι: $8/\binom{\mu}{1} 2 + \binom{\mu}{2} 4 + 2 \Rightarrow 4/\mu^2 + 1$. Αν $\mu = 2\kappa$ τότε $\mu^2 = 4\kappa^2 \Rightarrow 4/1$ άτοπο. Αν $\mu = 2\kappa + 1$ τότε $\mu^2 = 4\kappa^2 + 4\kappa + 1$ άρα $4/2$ άτοπο.

Η απόδειξη είναι παρόμοια και όταν $z = \frac{1}{3} - \frac{\sqrt{8}}{3}$.